

31999L0031

1999 7 16

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

L 182/1

TARYBOS DIREKTYVA 1999/31/EB
1999 m. balandžio 26 d.
dėl atliekų sąvartynų

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 130s straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą ⁽¹⁾,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,

veikdama Sutarties 189c straipsnyje nustatyta tvarka ⁽³⁾,

(1) kadangi 1990 m. gegužės 7 d. rezoliucijoje dėl atliekų politikos ⁽⁴⁾ Taryba sveikina ir remia Bendrijos strateginį dokumentą ir ragina Komisiją siūlyti atliekų šalinimo sąvartynuose kriterijus ir standartus;

(2) kadangi 1996 m. gruodžio 9 d. nutarime dėl atliekų politikos Taryba išreiškia nuomonę, kad ateityje visoje Bendrijoje turi būti vykdoma tik saugi ir kontroliuojama sąvartynų veikla;

(3) kadangi, siekiant saugoti gamtos išteklius ir kuo mažiau niokoti žemę, reikia skatinti atliekų prevenciją, antrinių panaudojimą ir utilizavimą bei naudotų medžiagų taikymą ir energijos regeneravimą;

(4) kadangi reikia ir toliau spręsti komunalinių ir nepavojingų atliekų deginimo, kompostavimo, biometanizavimo ir po vandens telkinių valymo ir gilinimo darbų likusio dumblo perdirbimo problemas;

(5) kadangi pagal principą „teršėjas moka“ būtina, be kita ko, atsižvelgti ir į sąvartynų daromą žalą aplinkai;

(6) kadangi, kaip ir visus kitus atliekų apdorojimo būdus, sąvartynus reikėtų tinkamai stebėti ir valdyti, kad būtų galima stabdyti ar mažinti jų neigiamą poveikį aplinkai ir keliamą pavojų žmonių sveikatai;

(7) kadangi būtina imtis atitinkamų priemonių, kad atliekos nebūtų išmetamos, verčiamos į krūvas ar nekontroliuojamai šalinamos; kadangi atitinkamai turi būti įmanoma kontroliuoti, kokios medžiagos kartu su šalinamomis atliekomis patenka į sąvartynus, kadangi turėtų būti kuo tiksliau numatomos tokiose medžiagose vykstančios reakcijos;

(8) kadangi, jei reikia, turėtų būti mažinamas į sąvartynus vežamų atliekų kiekis ir pavojingumas; kadangi turėtų būti lengvinamas atliekų tvarkymas ir plečiamas jų naudojimas; kadangi dėl to reikia skatinti atliekų apdorojimą, kad sąvartynai atitiktų šioje direktyvoje nustatytus tikslus; kadangi į atliekų apdorojimą įeina rūšiavimas;

(9) kadangi valstybės narės, Bendrijos ir nacionaliniu lygiu šalinamos atliekas, turėtų būti pasirėngusios vadovautis kuo artimesnio nuotolio iki įrenginio ir savų pajėgumų pakankamumo principais, numatytais 1975 m. liepos 15 d. Tarybos direktyvoje 75/442/EEB dėl atliekų ⁽⁵⁾; kadangi šios direktyvos tikslus reikia aiškinti ir jų siekti kuriant tinkamą, integruotą, aukšto aplinkos apsaugos lygio atliekų šalinimo įmonių tinklą;

(10) kadangi dėl atliekų šalinimui sąvartynuose taikomų skirtingų techninių standartų ir su tuo susijusių mažesnių sąnaudų gali padidėti atliekų šalinimas įrenginiuose, kuriuose taikomi negriežti aplinkos apsaugos standartai, ir

⁽¹⁾ OL C 156, 1997 5 24, p. 10.

⁽²⁾ OL C 355, 1997 11 21, p. 4.

⁽³⁾ 1998 m. vasario 19 d. Europos Parlamento nuomonė (OL C 80, 1998 3 16, p. 196), 1998 m. birželio 4 d. Tarybos bendroji pozicija (OL C 333, 1998 10 30, p. 15) ir 1999 m. vasario 3 d. Europos Parlamento sprendimas (OL C 150, 1999 5 28, p. 78).

⁽⁴⁾ OL C 122, 1990 5 18, p. 2.

⁽⁵⁾ OL L 194, 1975 7 25, p. 39. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos sprendimu 96/350/EB (OL L 135, 1996 6 6, p. 32).

- dėl to, kad atliekos visiškai be reikalo toli vežamos ir netinkamai šalinamos, aplinkai gali kilti rimta grėsmė;
- (11) kadangi dėl to būtina Bendrijos lygiu nustatyti techninius atliekų sąvartynų standartus, kad Bendrijoje būtų galima apsaugoti, išsaugoti ir pagerinti aplinkos kokybę;
- (12) kadangi būtina aiškiai nurodyti reikalavimus, kurių eksploatuojant sąvartynus reikia laikytis vietos, sąlygų, valdymo, kontrolės, uždarymo, trumpalaikių ir ilgalaikių prevencinių bei apsaugos priemonių atžvilgiu, kad nekiltų grėsmė aplinkai, ypač kad požeminiai vandenys nebūtų teršiami besiskverbiančia į dirvą salva;
- (13) kadangi, atsižvelgiant į tai, kas pasakyta aukščiau, būtina aiškiai apibrėžti sąvartynų klases ir atliekų rūšis, kurias gali priimti įvairių klasių sąvartynai;
- (14) kadangi laikinai saugant atliekas turėtų būti laikomasi atitinkamų Direktyvos 75/442/EEB reikalavimų;
- (15) kadangi pagal Direktyvą 75/442/EEB tinkamų inertinių ir nepavojingų atliekų utilizavimas, pertvarkant, rekultyvuojant, užpildant žemės plotus ar vykdant juose statybas, gali būti nelaikomas sąvartynų veikla;
- (16) kadangi, be kita ko, siekiant riboti visuotinį atšilimą, turėtų būti imamasi priemonių, mažinančių metano dujų susidarymą sąvartynuose, mažinant biologiškai skaidomų atliekų kiekius sąvartynuose bei taikant juose dujų kontrolės reikalavimus;
- (17) kadangi biologiškai skaidomų atliekų kiekį sąvartynuose mažinančiomis priemonėmis turėtų būti taip pat skatinama tokias atliekas atskirai rinkti, rūšiuoti, utilizuoti ir panaudoti antriniu būdu;
- (18) kadangi dėl to, kad atliekų šalinimui sąvartynuose būdingi tam tikri ypatumai, visoms sąvartynų klasėms būtina nustatyti specifinę leidimų išdavimo tvarką pagal bendrus Direktyvoje 75/442/EEB nustatytus licencijavimo reikalavimus ir pagal bendrus Direktyvoje 96/61/EB⁽¹⁾ nustatytus taršos integruotos prevencijos ir kontrolės reikalavimus; kadangi prieš pradėdant atliekų šalinimo darbą, kompetentingos institucijos privalo vietoje patikrinti, ar sąvartyno vieta atitinka tokiam leidimui gauti keliamus reikalavimus;
- (19) kadangi kiekvienu atveju turėtų būti tikrinama, ar konkretus atliekas, ypač jei tai pavojingos atliekos, gali priimti sąvartynas, į kurį jos yra vežamos;
- (20) kadangi siekiant neleisti, kad kiltų grėsmė aplinkai, būtina įvesti vienodą atliekų priėmimo tvarką, paremtą įvairių kategorijų sąvartynuose priimtinių atliekų klasifikavimu ir ypač standartinėmis ribinėmis vertėmis; kadangi dėl to būtina laiku nustatyti nuoseklią ir standartinę atliekų apibūdinimo, mėginių ėmimo ir tyrimo sistemą, kuri padėtų įgyvendinti šią direktyvą; kadangi inertinių atliekų priėmimo kriterijai turi būti ypač detalizuoti;
- (21) kadangi, kol bus nustatyti tokie atliekų apibūdinimui reikalingi tyrimo metodai ir ribinės vertės, valstybės narės, remdamosi šia direktyva, gali sudaryti ir turėti priimtinių ir nepriimtinių į sąvartynus atliekų sąrašus ir nustatyti kriterijus, įskaitant ribines vertes, panašius į tuos, kurie šioje direktyvoje numatyti vienodai atliekų priėmimo tvarkai;
- (22) kadangi technikos komitetas turėtų parengti kriterijus, pagal kuriuos tam tikros pavojingos atliekos galėtų būti priimamos nepavojingoms atliekoms šalinti skirtuose sąvartynuose;
- (23) kadangi būtina nustatyti bendrą stebėjimo tvarką sąvartyno eksploatacijos metu ir vėlesnės priežiūros etapais, kuri padėtų nustatyti galimą neigiamą sąvartyno poveikį aplinkai ir imtis atitinkamų priemonių padėčiai ištaisyti;
- (24) kadangi būtina nustatyti, kada ir kaip sąvartynas turėtų būti uždarytas ir kokios yra sąvartyno operatoriaus pareigos bei atsakomybė sąvartyno vėlesnės priežiūros etapu;
- (25) kadangi tiems sąvartynams, kurie buvo uždaryti prieš perkeliant šią direktyvą į nacionalinės teisės aktus, neturėtų būti taikomos joje numatytos uždarymo tvarkos nuostatos;
- (26) kadangi reikėtų reglamentuoti esamų sąvartynų būsimas eksploatavimo sąlygas, kad remiantis sąvartyno sutvarkymo planu per tam tikrą nustatytą laiką tam tikromis priemonėmis būtų galima jas suderinti su šia direktyva;

(¹) OL L 257, 1996 10 10, p. 26.

- (27) kadangi esamų sąvartynų operatoriams, kurie laikydamiesi privalomų nacionalinių taisyklių, lygiaverčių šios direktyvos 14 straipsnyje nurodytoms taisyklėms, jau yra pateikę prieš įsigaliojant šiai direktyvai dokumentus, minimus jos 14 straipsnio a punkte, ir kuriems kompetentinga institucija jau yra leidusi tęsti veiklą, nebereikia iš naujo pateikti dokumentų, o kompetentingai institucijai nebereikia išduoti naujo leidimo;
- (28) kadangi sąvartyno operatorius turėtų pateikti atitinkamą finansinę ar kitą lygiavertę garantiją, kad visos su leidimu susijusios prievolės, įskaitant prievolės, susijusias su jo uždarymo tvarka ir vėlesne priežiūra, bus įvykdytos;
- (29) kadangi reikėtų imtis priemonių užtikrinti, kad mokestis, nustatytas už atliekų šalinimą sąvartyne, padengtų visas sąnaudas, susidarancias įrengiant ir eksploatuojant sąvartyną, įskaitant, jei įmanoma, finansinę ar kitokią lygiavertę garantiją, kurią turi pateikti operatorius, bei apytikriai apskaičiuotas jo uždarymo ir būtinos vėlesnės priežiūros sąnaudas;
- (30) kadangi, kai kompetentinga institucija mano, jog vargiai tikėtina, kad praėjus tam tikram laikui sąvartynas kels aplinkai pavojų, į operatoriaus nustatytą mokestį už atliekų šalinimą sąvartyne gali būti įskaičiuojamos tik tam laikotarpiui numatomos sąnaudos;
- (31) kadangi būtina užtikrinti, kad šios direktyvos nuostatos būtų tinkamai taikomos visoje Bendrijoje, ir užtikrinti, kad sąvartynų operatorių ir darbuotojų apmokymo lygis bei žinios leistų jiems turėti tinkamus darbo įgūdžius;
- (32) kadangi Direktyvos 75/442/EEB 18 straipsnyje nustatyta komitetų tvarka Komisija privalo nustatyti standartinę atliekų priėmimo tvarką ir standartinę priimtinių į sąvartynus atliekų klasifikaciją;
- (33) kadangi ta pačia komitetų tvarka šios direktyvos priedai turi būti derinami su mokslo ir technikos pažanga ir standartizuojami stebėjimo, mėginių ėmimo bei analizės metodai;
- (34) kadangi valstybės narės privalo Komisijai siųsti reguliarias ataskaitas apie šios direktyvos įdiegimą ir jose ypatingą dėmesį kreipti į nacionalinę strategiją, kurią reikia sudaryti pagal 5 straipsnį; kadangi šių ataskaitų pagrindu Komisija atsiskaitys Europos Parlamentui ir Tarybai,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Bendrieji tikslai

1. Siekiant vykdyti Direktyvos 75/442/EEB, ypač jos 3 ir 4 straipsnių reikalavimus, šios direktyvos tikslas — atliekoms bei sąvartynams taikant griežtus eksploatavimo ir techninius reikalavimus, numatyti priemones, tvarką ir gaires, kurios padėtų užkirsti kelią arba kuo labiau sumažintų neigiamą poveikį aplinkai, ypač paviršinių ir požeminių vandeniui, dirvožemio ir oro taršai, aplinkai pasauliniu mastu, įskaitant šiltnamio efektą, ir atliekų sąvartynų keliamą pavojų žmonėms, kylantį šalinant atliekas į sąvartyną ir vėliau per visą sąvartyno veikimo laiką.

2. Kalbant apie sąvartynų techninį apibūdinimą, šioje direktyvoje yra nurodyti sąvartynų, kuriems taikoma Direktyva 96/61/EB, techniniai reikalavimai, kuriuos būtų galima taikyti konkrečiai formuluojant bendruosius tos direktyvos reikalavimus. Tariaama, kad atitinkamų Direktyvos 96/61/EB reikalavimų yra laikomasi, jei laikomasi šios direktyvos reikalavimų.

2 straipsnis

Apibrėžimai

Šioje direktyvoje:

- a) *atliekos* — bet kurios medžiagos ar daiktai, kuriems taikoma Direktyva 75/442/EEB;
- b) *komunalinės atliekos* — buitinės ir kitokios atliekos, kurios savo pobūdžiu ir sudėtimi yra panašios į buitines atliekas;
- c) *pavojingos atliekos* — visos atliekos, kurioms taikoma 1991 m. gruodžio 12 d. Tarybos direktyvos 91/689/EEB dėl pavojingų atliekų ⁽¹⁾ 1 straipsnio 4 dalis;
- d) *nepavojingos atliekos* — atliekos, kurioms netaikomas c punktas;
- e) *inertinės atliekos* — atliekos, kuriose nevyksta jokie svarbesni fizikiniai, cheminiai ar biologiniai pokyčiai. Inertinės atliekos netirpsta, nedega ir kitaip fiziškai ar chemiškai nereaguoja, nesiskaido biologiškai, kitoms medžiagoms, su kuriomis tiesiogiai liečiasi, nedaro tokio neigiamo poveikio, dėl kurio būtų teršiama aplinka ar keliamas pavojus žmonėms. Bendras atliekose susidariusios salvos ir teršalų kiekis bei tokios salvos ekologinis toksiškumas turi būti nedidelis ir svarbiausia neturi kelti pavojaus paviršinių ir (arba) požeminių vandeniui kokybei;

(1) OL L 377, 1991 12 31, p. 20. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 94/31/EB (OL L 168, 1994 7 2, p. 28).

- f) *požeminė saugykla* — nuolatinė atliekų saugykla žemės gelmių ertmėje, tokioje kaip, pavyzdžiui, druskos ar kalio šachta;
- g) *sąvartynas* — atliekų šalinimo vieta, kur atliekos dedamos ant žemės ar užkasamos į žemę (t. y. po žeme), įskaitant:
- vidines atliekų šalinimo vietas (t. y. sąvartynus, kur atliekų gamintojas šalina atliekas jų susidarymo vietoje), ir
 - nuolatinę vietą (t. y. eksploatuojama ilgiau nei vienerius metus), kuri yra naudojama atliekoms laikinai talpinti,
- bet išskyrus:
- įrenginius, kur atliekos iškraunamos, kad jas būtų galima paruošti tolimesniam pervežimui į utilizavimo, apdoravimo ar šalinimo vietas, ir
 - atliekų saugyklas, kur atliekos paprastai laikomos ne ilgiau kaip trejus metus prieš jas utilizuojant ar apdorojant, ir
 - atliekų saugyklas, kur atliekos laikomos ne ilgiau kaip vienerius metus prieš jas pašalinant;
- h) *apdorojimas* — fizikiniai, terminiai, cheminiai ar biologiniai procesai, įskaitant rūšiovimą, kai keičiamos tam tikros atliekų savybės, kad sumažėtų atliekų tūris, pavojingumas, palengvėtų jų tvarkymas ir padidėtų utilizavimo galimybės;
- i) *salva* — bet koks skystis, kuris sunkiasi per pašalintas atliekas, išteka iš sąvartyno ar lieka jame;
- j) *sąvartyno dujos* — bet kokios dujos, kurios gaminasi sąvartyno atliekose;
- k) *eliuatas* — tirpalas, gautas laboratorijoje išplovimo bandymo metu;
- l) *operatorius* — fizinis ar juridinis asmuo, atsakingas už sąvartyną pagal valstybės narės, kurioje yra sąvartynas, vidaus įstatymus; sąvartyno įrengimo ir vėlesnės priežiūros metu toks asmuo gali keistis;
- m) *biologiškai skaidomos atliekos* — bet kokios atliekos, kurios gali būti suskaidytos anaerobiniu ir aerobiniu būdu, pavyzdžiui, maisto ir sodo (daržo) atliekos, popierius ir kartonas;
- n) *turėtojas* — atliekų gamintojas arba fizinis ar juridinis asmuo, kuris turi atliekų;
- o) *pareiškėjas* — asmuo, kuris pagal šią direktyvą pateikia paraišką sąvartyno leidimui gauti;
- p) *kompetentinga institucija* — institucija, kurią valstybė narė paskiria atsakinga už šios direktyvos įpareigojimų vykdymą;
- q) *skystos atliekos* — skystos atliekos bei nuotekos, išskyrus dumblą;
- r) *izoliuota gyvenvietė* — gyvenvietė:
- turinti ne daugiau kaip 500 gyventojų visoje savivaldybėje arba gyvenvietėje ir ne daugiau kaip penkis gyventojus viename kvadratiniam kilometre, ir
 - kuri nuo artimiausios miesto aglomeracijos, turinčios bent 250 gyventojų viename kvadratiniam kilometre, yra nutolusi ne mažiau kaip 50 km, arba iš kurios dėl nepalankių meteorologinių sąlygų didelę metų dalį sunku privažiuoti keliais prie artimiausių aglomeracijų.

3 straipsnis

Taikymo sritis

1. Valstybės narės taiko šią direktyvą visiems sąvartynams, kuriems tinka 2 straipsnio g punkte pateiktas apibrėžimas.

2. Nepažeidžiant galiojančių Bendrijos teisės aktų, ši direktyva netaikoma:

- naudojant dumblą, taip pat nuotekų valymo dumblą, dumblą, gautą valant vandens telkinių dugną, ir kitas panašias medžiagas dirvožemiui tręšti ir gerinti,

- naudojant inertines atliekas sąvartynams rekultyvuoti/atstatyti, perdengti ar statyti, jei šios atliekos tam tinka,

- laikant ant kranto iš nedidelių vandens kelių ir kitų paviršinių vandens telkinių dugno iškastą nepavojingą dumblą,

- laikant neužterštą dirvožemį ar nepavojingas inertines atliekas, gautas žvalgant, kasant, apdorojant ir saugant mineralinius išteklius bei eksploatuojant karjerus.

3. Nepažeisdamos Direktyvos 75/442/EEB, valstybės narės gali savo nuožiūra paskelbti, kad šios direktyvos I priedo 2, 3.1, 3.2 ir 3.3 punktų nuostatos netaikomos, kai šalinamos neteršiant aplinkos ir nekenkiant žmonių sveikatai žvalgybos ir kasybos, mineralinių išteklių apdoravimo ir saugojimo bei karjerų nepavojingos atliekos, kurias turi apibrėžti pagal 17 straipsnį įkurtas komitetas, išskyrus inertines atliekas.

4. Nepažeisdamos Direktyvos 75/442/EEB, valstybės narės gali savo nuožiūra paskelbti, kad visi šios direktyvos 6 straipsnio d punktas, 7 straipsnio i punktas, 8 straipsnio a punkto iv papunktis, 10 straipsnis, 11 straipsnio 1 dalies a, b ir c punktai, 12 straipsnio a ir c punktai, I priedo 3 ir 4 punktai, II priedas (išskyrus 3 punkto 3 lygmenį ir 4 punktą) ir III priedo 3–5 punktai ar jų dalys yra netaikomi:

- a) salas aptarnaujantiems nepavojingų ar inertinių atliekų sąvartynams, kurių bendras pajėgumas yra ne didesnis kaip 15 000 tonų arba kurie per metus priima ne daugiau kaip 1 000 tonų, kai tai yra vienintelis sąvartynas visoje saloje ir yra skirtas vien tik toje saloje susidarantiems atliekomis. Išnaudojus visą tokio sąvartyno pajėgumą, naujai įkurtam toje saloje sąvartynui jau taikomi šios direktyvos reikalavimai;
- b) nepavojingų ar inertinių atliekų sąvartynams izoliuotose gyvenvietėse, jei sąvartynas yra skirtas tik toje gyvenvietėje susidarantiems atliekomis.

Ne vėliau kaip per dvejus metus nuo 18 straipsnio 1 dalyje nurodytos datos valstybės narės Komisijai atsiunčia salų ir izoliuotų gyvenviečių, kurioms taikomos išimties, sąrašą. Komisija salų ir izoliuotų gyvenviečių sąrašą paskelbia.

5. Nepažeisdamos Direktyvos 75/442/EEB, valstybės narės gali savo nuožiūra paskelbti, kad šios direktyvos 2 straipsnio f punkte apibrėžtomis požeminėms saugykloms netaikomos šios direktyvos 13 straipsnio d punkto, I priedo 2 punkto (išskyrus pirmą įtrauką), 3–5 punktų ir III priedo 2, 3 ir 5 punktų nuostatos.

4 straipsnis

Sąvartynų klasės

Visi sąvartynai priskiriami vienai iš šių klasių:

- pavojingų atliekų sąvartynai,
- nepavojingų atliekų sąvartynai,
- inertinių atliekų sąvartynai.

5 straipsnis

Į sąvartynus nepriimtinos atliekos ir jų apdorojimas

1. Nė vėliau kaip per dvejus metus nuo 18 straipsnio 1 dalyje nurodytos datos valstybės narės sukuria nacionalinę strategiją, kaip sumažinti sąvartynuose šalinamų biologiškai skaidomų atliekų kiekį, ir apie ją praneša Komisijai. Strategijoje nurodomos priemonės, kaip panaudojant antriniu būdu, kompostuojant, gaminant biologines dujas ar regeneruojant medžiagas bei

energiją vykdyti šio straipsnio 2 dalyje numatytas užduotis. Per 30 mėnesių nuo 18 straipsnio 1 dalyje nurodytos datos Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia nacionalines strategijas apibendrinančią ataskaitą.

2. Strategija užtikrina, kad:

- a) ne vėliau kaip per penkerius metus nuo 18 straipsnio 1 dalyje nurodytos datos sąvartynuose šalinamų biologiškai skaidomų komunalinių atliekų kiekis bus sumažintas iki 75 % skaičiuojant nuo bendrojo biologiškai skaidomų komunalinių atliekų kiekio (pagal svorį), susidariusio 1995 m. arba paskutiniaisiais metais prieš 1995 m., kai jau buvo rengiami standartizuoti Eurostato duomenys;
- b) ne vėliau kaip per aštuonerius metus nuo 18 straipsnio 1 dalyje nurodytos datos sąvartynuose šalinamų biologiškai skaidomų komunalinių atliekų kiekis bus sumažintas iki 50 % skaičiuojant nuo bendrojo biologiškai skaidomų komunalinių atliekų kiekio (pagal svorį), susidariusio 1995 m. arba paskutiniaisiais metais prieš 1995 m., kai jau buvo rengiami standartizuoti Eurostato duomenys;
- c) ne vėliau kaip per penkiolika metų nuo 18 straipsnio 1 dalyje nurodytos datos sąvartynuose šalinamų biologiškai skaidomų komunalinių atliekų kiekis bus sumažintas iki 35 % skaičiuojant nuo bendrojo biologiškai skaidomų komunalinių atliekų kiekio (pagal svorį), susidariusio 1995 m. arba paskutiniaisiais metais prieš 1995 m., kai jau buvo rengiami standartiniai Eurostato duomenys.

Likus dvejimėms metams iki c punkte minimos datos, Taryba, remdamasi Komisijos ataskaita apie valstybių narių patirtį vykdamą a ir b punktuose nustatytas užduotis, peržiūri aukščiau nurodytąją užduotį ir prireikus kartu pateikia pasiūlymą šią užduotį patvirtinti arba iš dalies keisti siekiant užtikrinti aukštą aplinkos apsaugos lygį.

Valstybės narės, kurios 1995 m. arba paskutiniaisiais metais prieš 1995 m., kai jau buvo rengiami standartizuoti Eurostato duomenys, daugiau kaip 80 % surinktų komunalinių atliekų šalino sąvartynuose, a, b ir c punktuose numatytą užduotį įvykdymą gali atidėti, bet ne ilgiau kaip ketveriems metams. Valstybės narės, kurios ketina pasinaudoti šia nuostata, apie savo sprendimą Komisijai praneša iš anksto. Komisija apie šiuos sprendimus praneša kitoms valstybėms narėms ir Europos Parlamentui.

Nors ir vadovaujantis aukštesnėje pastraipoje pateiktomis nuostatomis, c punkte nurodyta užduotis jokiū būdu negali būti įvykdyta vėliau kaip per ketverius metus po c punkte nurodytos datos.

3. Valstybės narės imasi priemonių, kad į sąvartynus nebūtų priimamos šios atliekos:

- a) skystos atliekos;
- b) atliekos, kurios sąvartyno sąlygomis yra sprogstamosios, esdiančiosios, oksiduojančiosios, labai degios arba degios, kaip apibrėžta Direktyvos 91/689/EEB III priede;

- c) sveikatos priežiūros ar veterinarijos įstaigose susidarančios infekuotos lignoninių ar kitos medicininės atliekos, kaip apibrėžta Direktyvoje 91/689/EEB (III priedo H9 požymis), ir atliekos, patenkančios į 14 kategoriją (tos direktyvos I. A priedas);
- d) nesmulkintos naudotos padangos dvejus metus nuo 18 straipsnio 1 dalyje nustatytos datos, išskyrus padangas, naudojamas kaip inžinerinė medžiaga, ir smulkintos naudotos padangos penkerius metus nuo 18 straipsnio 1 dalyje nustatytos datos (abiem atvejais išskyrus dviračių padangas ir padangas, kurių išorinis diametras didesnis nei 1 400 mm);
- e) visos kitos atliekos, kurios neatitinka II priedo nustatytų priėmimo kriterijų.
4. Skiesti sumaišytas atliekas vien tam, kad atliekos atitiktų priėmimo kriterijus, draudžiama.

6 straipsnis

Į įvairių klasių sąvartynus priimtinos atliekos

Valstybės narės imasi priemonių, kad:

- a) sąvartynuose būtų šalinamos tik apdorotos atliekos. Šios nuostatos galima netaikyti inertinėms atliekomis, kurių apdoroti techniškai neįmanoma, ir visoms kitoms atliekomis, kurių apdorojimas nemažina jų kiekio arba pavojaus žmonių sveikatai ar aplinkai ir nepadaeda siekti šios direktyvos 1 straipsnyje numatytų tikslų;
- b) pavojingų atliekų sąvartynuose būtų šalinamos tik pavojingos atliekos, kurios atitinka II priede išdėstytus kriterijus;
- c) nepavojingų atliekų sąvartynuose būtų galima šalinti:
- i) komunalines atliekas;
 - ii) bet kokios kitos kilmės nepavojingas atliekas, atitinkančias II priede nustatytus atliekų priėmimo į nepavojingų atliekų sąvartynus kriterijus;
 - iii) stabilias, chemiškai nereaguojančias pavojingas atliekas (pavyzdžiui, sukietėjusias ar sustiklėjusias), kuriose susidaro tiek pat salvos kaip ir ii papunktyje minėtose nepavojingose atliekose ir kurios atitinka pagal II priedą nustatytus priėmimo kriterijus. Šios pavojingos atliekos negali būti šalinamos biologiškai skaidomoms nepavojingoms atliekomis skirtose sąvartyno vietose;
- d) inertinių atliekų sąvartynuose būtų šalinamos tik inertinės atliekos.

7 straipsnis

Paraiška leidimui gauti

Valstybės narės imasi priemonių, kad paraiškoje sąvartyno leidimui gauti būtų pateikta bent ši informacija:

- a) pareiškėjo ir operatoriaus tapatybė, jei tai skirtingi asmenys;
- b) sąvartyne šalinamų atliekų rūšys ir bendras numatomas kiekis;
- c) numatomi atliekų šalinimo vietos pajėgumai;
- d) atliekų šalinimo vietos apibūdinimas, jos hidrogeologinės ir geologinės ypatybės;
- e) numatomi taršos prevencijos ir mažinimo būdai;
- f) numatomas eksploatavimo, monitoringo ir kontrolės planas;
- g) numatomas sąvartyno uždarymo planas ir vėlesnės priežiūros tvarka;
- h) kai pagal 1985 m. birželio 27 d. Tarybos direktyvą 85/337/EEB dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo ⁽¹⁾ yra reikalaujama įvertinti poveikį, sąvartyno rengėjo teikiama informacija pagal tos direktyvos 5 straipsnį;
- i) pareiškėjo finansinė ar kita lygiavertė garantija, kaip reikalaujama šios direktyvos 8 straipsnio a punkto iv papunktyje.

Jei paraiška leidimui gauti patenkinama, ši informacija, jos pareikalavus statistikos tikslais, turi būti suteikiama kompetentingai nacionalinei ar Bendrijos statistikos institucijai.

8 straipsnis

Leidimo sąlygos

Valstybės narės imasi priemonių, kad:

- a) kompetentinga institucija neišduotų leidimo sąvartynui neįsistatinti, kad:
- i) nepažeidžiant 3 straipsnio 4 ir 5 dalių, sąvartyno projektas atitinka visus atitinkamus šios direktyvos ir jos priedų reikalavimus;

⁽¹⁾ OL L 175, 1985 7 5, p. 40. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 97/11/EB (OL L 73, 1997 3 14, p. 5).

ii) sąvartynui vadovaus kompetentingas fizinis asmuo; sąvartyno operatoriai ir personalas bus apmokomi ir turės galimybę kelti profesinę ir techninę kvalifikaciją;

iii) sąvartyną eksploatuojant bus imamasi būtinų priemonių nelaimingiems atsitikimams išvengti ir jų padariniams apriboti;

iv) prieš pradėdamas atliekų šalinimo veiklą ir laikydamasis valstybių narių patvirtintų pakeitimų, pareiškėjas pateikia arba pateiks pakankamą finansinę ar kurią nors kitą lygiavertę garantiją, kad užtikrintų, jog bus įvykdyti pagal šios direktyvos nuostatas išduoto leidimo įpareigojimai (įskaitant sąvartyno vėlesnės priežiūros nuostatas) ir kad bus laikomasi 13 straipsnyje nustatytos uždarymo tvarkos. Toks užstatas arba jo ekvivalentas laikomas tol, kol vykdomas sąvartyno eksploatavimas ir priežiūra po uždarymo pagal 13 straipsnio d punktą. Valstybės narės savo nuožiūra gali paskelbti, kad šis punktas netaikomas inertinių atliekų sąvartynams;

b) sąvartyno projektas atitiktų Direktyvos 75/442/EEB 7 straipsnyje minimą atitinkamą atliekų tvarkymo planą ar planus;

c) prieš pradėdamas atliekų šalinimą kompetentinga institucija patikrintų sąvartyno vietą ir įsitikintų, jog ji atitinka leidime nurodytas sąlygas. Toks patikrinimas jokių būdų nemažina operatoriaus atsakomybės pagal leidime nurodytas sąlygas.

9 straipsnis

Leidimo turinys

Sukonkretinant ir papildant Direktyvos 75/442/EEB 9 straipsnyje išdėstytais nuostatais, sąvartyno leidime pateikiama bent jau ši informacija:

- a) sąvartyno klasė;
- b) leidžiamų šalinti sąvartyne atliekų rūšių sąrašas ir jų bendras kiekis;
- c) sąvartyno paruošimui, eksploatacijai, priežiūrai ir kontrolės tvarkai bei nenumatytų atvejų planams (III priedo 4. B punktas) keliami reikalavimai, taip pat sąvartyno uždarymui ir vėlesnei priežiūrai keliami laikini reikalavimai;
- d) pareiškėjo įpareigojimas bent kartą per metus kompetentingai institucijai pateikti ataskaitą apie pašalintų atliekų rūšis ir kiekius bei priežiūros programos rezultatus, kaip reikalaujama 12 ir 13 straipsniuose bei III priede.

10 straipsnis

Atliekų sąvartyno sąnaudos

Valstybės narės imasi priemonių užtikrinti, kad mokestis, kurio operatorius reikalauja už visų rūšių atliekų šalinimą sąvartyne, padengtų visas sąvartyno įrengimo ir eksploatavimo sąnaudas, įskaitant kiek įmanoma finansinės arba lygiavertės garantijos, apie kurią kalbama 8 straipsnio a punkto iv papunktyje, sąnaudas, ir numatytas sąvartyno uždarymo bei jo vėlesnės priežiūros bent 30 metų po uždarymo sąnaudas. Laikydamosi 1990 m. birželio 7 d. Tarybos direktyvos 90/313/EEB dėl laisvo priėjimo prie informacijos apie aplinką⁽¹⁾ reikalavimų, valstybės narės užtikrina būtinos informacijos apie sąnaudas rinkimo ir naudojimo skaidrumą.

11 straipsnis

Atliekų priėmimo tvarka

1. Prieš pradėdamas priimti sąvartyne atliekas, valstybės narės imasi priemonių užtikrinti, kad:

a) prieš pristatydamas atliekas, jas pristatydamas arba pristatydamas pirmąją atliekų serijos partiją (su sąlyga, kad atliekų rūšis nesikeičia), atliekų turėtojas arba sąvartyno operatorius galėtų atitinkamais dokumentais įrodyti, kad, laikantis išduotame leidime nurodytų sąlygų tos atliekos gali būti šalinamos tame sąvartyne ir atitinka II priede išdėstytus atliekų priėmimo į sąvartynus kriterijus;

b) sąvartyno operatorius laikosi šios atliekų priėmimo tvarkos:

— tikrina atliekų dokumentus, taip pat tuos dokumentus, kurių reikalaujama pagal Direktyvos 91/689/EEB 5 straipsnio 3 dalį, o kai kuriais atvejais tuos dokumentus, kurių reikalauja 1993 m. vasario 1 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 259/93 93 dėl atliekų vežimo Europos bendrijos viduje, į Bendriją ir iš jos priežiūros ir kontrolės⁽²⁾,

— vizualiai tikrina atliekas prie įvažiavimo į sąvartyną ir jų iškrovimo vietoje ir prireikus tikrina, ar jos atitinka atliekų savininko pateiktuose dokumentuose nurodytą apibūdinimą. Jei pagal II priedo 3 punkto 3 lygmenį reikia imti tipinius mėginius, tie mėginiai imami ir tyrimo duomenys saugomi pagal II priedo 5 punkto nuostatas. Mėginius reikia laikyti bent mėnesį,

— registruoja žurnale į sąvartyną atvežtų atliekų kieki ir charakteristikas, taip pat nurodo atliekų kilmę, pristatymo datą, atliekų gamintoją arba komunalinių atliekų surinkėją, o jei atliekos pavojingos, —tiksliai jų laikymo sąvartyne

⁽¹⁾ OL L 158, 1990 6 23, p. 56.

⁽²⁾ OL L 30, 1993 2 6, p. 1. Reglamentas su pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 120/97 (OL L 22, 1997 1 24, p. 14).

vietą. Ši informacija, jos pareikalavus statistikos tikslais, turi būti suteikiama kompetentingai nacionalinei ar Bendrijos statistikos institucijai;

- c) sąvartyno operatorius visuomet išduotų kiekvienos priimtos į sąvartyną siuntos priėmimo kvitą;
- d) nepažeidžiant Reglamento (EEB) Nr. 259/93 nuostatų, jei atliekos į sąvartyną nepriimamos, jo operatorius apie tai nedelsdamas praneštų kompetentingai institucijai.

2. Sąvartynų, kuriems pagal 3 straipsnio 4 ir 5 dalis netaikomos šios direktyvos nuostatos, atžvilgiu valstybės narės imasi būtinų priemonių, kad:

- atliekos būtų reguliariai vizualiai tikrinamos išvertimo vietoje, siekiant užtikrinti, kad sąvartyne būtų priimamos tik nepažalingos atliekos iš salos ar izoliuotos gyvenvietės,
- sąvartyne šalinamų atliekų kiekiai būtų registruojami žurnale.

Valstybės narės užtikrina, kad informacija apie kiekius ir, jei įmanoma, atliekų rūšis, vežamas į sąvartynus, kuriems taikomos tokios išimtys, atsispindėtų reguliariose ataskaitose Komisijai apie šios direktyvos įgyvendinimą.

12 straipsnis

Kontrolės ir stebėjimo tvarka sąvartyno eksploatacijos metu

Valstybės narės imasi priemonių, kad sąvartynui veikiant būtų laikomasi bent tokių kontrolės ir stebėjimo tvarkos reikalavimų:

- a) sąvartyno eksploatacijos metu, jo operatorius vykdytų kontrolės ir stebėjimo programą, kaip nurodyta III priede;
- b) sąvartyno operatorius praneštų kompetentingai institucijai apie svarbesnę neigiamą įtaką aplinkai, pastebėtą kontrolės ir stebėjimo metu, ir vykdytų kompetentingos institucijos sprendimus, kada ir kokių priemonių reikia imtis šiai neigiamai įtakai pašalinti. Tos priemonės būtų taikomos operatoriaus sąskaita.

Reguliariai, kaip nustatyta kompetentingos institucijos, bet ne rečiau kaip kartą per metus, sąvartyno operatorius, remdamasis visais surinktais duomenimis, praneša kompetentingai institucijai visus stebėjimo rezultatus, kuriais įrodoma, jog laikomasi leidime nurodytų sąlygų, ir kaupiama vis daugiau informacijos apie sąvartyne vykstančius procesus;

- c) kontrolės ir stebėjimo tvarkos bei (arba) 11 straipsnio 1 dalies b punkte minėtų tyrimų analizinių procesų kokybės kontrolę vykdo kompetentingos laboratorijos.

13 straipsnis

Uždarymo ir vėlesnės priežiūros tvarka

Valstybės narės imasi priemonių, kad, jei reikia, pagal išduotą leidimą:

- a) sąvartyno ar jo dalies uždarymo procedūra būtų pradėta:
 - i) kai susidaro leidime nurodytos sąlygos; arba
 - ii) kompetentingai institucijai leidžiant ir sąvartyno operatoriumi prašant; arba
 - iii) kompetentingos institucijos motyvuotu sprendimu;
- b) sąvartynas ar jo dalis būtų laikomas galutinai uždarytu tik po to, kai kompetentinga institucija atliks vietoje baigiamąjį patikrinimą, įvertins visas operatoriaus pateiktas ataskaitas ir jam praneš apie savo leidimą sąvartyną uždaryti. Visa tai joku būdu nemažina operatoriaus atsakomybės laikytis leidime nurodytų sąlygų;
- c) kai sąvartynas yra tikrai uždarytas, operatorius ir toliau liktų atsakingas už jo eksploataciją, stebėjimą ir kontrolę vėlesnės priežiūros etapu tol, kol to reikalauja kompetentinga institucija, atsižvelgdama į tai, kiek laiko sąvartynas gali kelti pavojų.

Operatorius kompetentingai institucijai praneša apie ryškesnę neigiamą įtaką aplinkai, pastebėtą kontrolės metu, ir vykdo kompetentingos institucijos sprendimus, kada ir kokio pobūdžio priemonių reikia imtis šiai neigiamai įtakai pašalinti;

- d) tol, kol kompetentinga institucija mano, kad sąvartynas aplinkai gali kelti pavojų, ir nepažeidžiant jokių Bendrijos ar nacionalinių teisės aktų dėl atliekų turėtojo turtinės atsakomybės, sąvartyno operatorius būtų atsakingas, kaip nurodyta III priede, už sąvartyno stebėjimą, sąvartyno dujų tyrimą, ištekancią iš sąvartyno salvą ir jo apylinkėse esančių požeminių vandenių režimą.

14 straipsnis

Esami sąvartynai

Valstybės narės imasi priemonių, kad sąvartynams, kuriems šios direktyvos perkėlimo į nacionalinius teisės aktus metu jau yra išduoti leidimai arba kurie jau yra eksploatuojami, būtų

draudžiama tęsti veiklą, jei neatlikti žemiau nurodyti darbai, kuriuos reikia atlikti kuo greičiau, bet ne vėliau kaip per aštuonerius metus po 18 straipsnio 1 dalyje nurodytos datos:

- a) per vienerius metus nuo 18 straipsnio 1 dalyje nurodytos datos sąvartyno operatorius parengia ir pateikia kompetentingai institucijai tvirtinti sąvartyno sutvarkymo planą, kuriame įrašo 8 straipsnyje nurodytą informaciją ir visas koreguojamąsias priemones, operatoriaus nuomone, reikalingas, kad būtų laikomasi šios direktyvos reikalavimų, išskyrus I priedo 1 punkto reikalavimus;
- b) gavusios sąvartyno sutvarkymo planą, kompetentingos institucijos priima galutinį sprendimą, ar minėto sutvarkymo plano ir šios direktyvos pagrindu sąvartynas gali tęsti veiklą. Valstybės narės imasi būtinų priemonių kuo greičiau pagal 7 straipsnio g punktą ir 13 straipsnį uždaryti sąvartynus, kuriems pagal 8 straipsnį nebuvo duotas leidimas tęsti veiklą;
- c) remdamasi patvirtintu sąvartyno sutvarkymo planu, kompetentinga institucija leidžia vykdyti būtinus darbus ir nustato pereinamąjį laikotarpį planui įvykdyti. Per aštuonerius metus nuo 18 straipsnio 1 dalyje nustatytos datos visi esami sąvartynai turi pasiekti tokį lygį, kad atitektų šios direktyvos reikalavimus, išskyrus I priedo 1 punkto reikalavimus;
- d) i) per vienerius metus nuo 18 straipsnio 1 dalyje nurodytos datos pavojingų atliekų sąvartynams pradėdama taikyti 4, 5, ir 11 straipsniai bei II priedas;
- ii) per trejus metus nuo 18 straipsnio 1 dalyje nurodytos datos pavojingų atliekų sąvartynams pradėdamas taikyti 6 straipsnis.

15 straipsnis

Atskaitomybės įpareigojimas

Kas trejus metus valstybės narės Komisijai siunčia ataskaitas apie šios direktyvos įgyvendinimą, ypatingą dėmesį kreipdamos į strategijas, kurios turi būti sukurtos pagal 5 straipsnį. Ataskaita rašoma remiantis Direktyvos 91/692/EEB ⁽¹⁾ 6 straipsnyje numatyta tvarka sudarytu klausimynu arba planu. Klausimynas arba planas valstybėms narėms atsiunčiamas prieš šešis mėnesius iki prasidedant ataskaitoje nurodytam atskaitiniam laikotarpiui. Ataskaita Komisijai pateikiama per devynis mėnesius, pasibaigus joje apžvelgiamam trejų metų atskaitiniam laikotarpiui.

Gavusi iš valstybių narių ataskaitas, Komisija per devynis mėnesius paskelbia Bendrijos pranešimą apie šios direktyvos įgyvendinimą.

⁽¹⁾ OL L 377, 1991 12 31, p. 48.

16 straipsnis

Komitetas

Visus pakeitimus, reikalingus šios direktyvos priedams su mokslo ir technikos pažanga derinti, ir visus pasiūlymus dėl atliekų sąvartynų kontrolės, mėginių ėmimo ir tyrimo metodų standartizavimo priima Komisija, padedant pagal Direktyvos 75/442/EEB 18 straipsnį įkurtam Komitetui ir laikantis šios direktyvos 17 straipsnyje nustatytos tvarkos. Visi priedų pakeitimai daromi griežtai laikantis šios direktyvos prieduose nustatytų principų. O dėl II priedo Komitetas laikosi šių principų: atsižvelgdamas į bendrus II priede nustatytus atliekų analizės ir priėmimo į sąvartynus kriterijus bei bendrą tvarką, kiekvienai sąvartynų klasei, įskaitant, prireikus, specifines kiekvienos klasės sąvartynų rūšis ir požemines saugyklas, Komitetas nustato specifinius kriterijus ir (arba) analizės metodus bei ribines vertes. Pasiūlymus dėl kontrolės, mėginių ėmimo ir analizės metodų, nurodytų šios direktyvos prieduose, standartizavimo Komisija priima, padedant Komitetui, per dvejus metus nuo šios direktyvos įsigaliojimo.

Per dvejus metus nuo šios direktyvos įsigaliojimo Komisija, padedant Komitetui, priima nuostatas dėl šios direktyvos 5, 7 ir 11 straipsniuose minėtų statistinių duomenų suderinimo ir reguliaraus perdavimo bei nuostatas dėl tokių nuostatų keitimo, jei reikia.

17 straipsnis

Komiteto darbo tvarka

Komisijai padeda Komitetas, sudarytas iš valstybių narių atstovų, jam pirmininkauja Komisijos atstovas.

Komisijos atstovas Komitetui pateikia tvirtintinų priemonių projektą. Komitetas savo nuomonę apie projektą pareiškia per tokį laiką, kokį nustato pirmininkas, priklausomai nuo klausimo skubumo. Nuomonė pareiškiamą Sutarties 148 straipsnio 2 dalyje nustatyta balsų dauguma, taikoma sprendimams, kuriuos Taryba priima Komisijos siūlymu. Valstybių narių atstovų Komitete balsai paskirstomi, kaip numatyta tame straipsnyje. Pirmininkas nebalsuoja.

Komisija numatytas priemones patvirtina, jei jos atitinka Komiteto nuomonę.

Jei numatytos priemonės Komiteto nuomonės neatitinka arba jei nepateikta jokia nuomonė, Komisija nedelsdama Tarybai pateikia pasiūlymą dėl priimtinių priemonių. Taryba sprendimą priima nustatyta balsų dauguma.

Jei, gavusi siūlymą, Taryba per tris mėnesius nesiima jokių veiksmų, siūlomas priemonės priima Komisija.

18 straipsnis

Direktyvos perkėlimas į nacionalinės teisės aktus

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję ne vėliau kaip per dvejus metus nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos, įgyvendina šią direktyvą. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

Valstybės narės, priimdamos šias priemones, daro juose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų nuostatų tekstus.

19 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja jos paskelbimo *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* dieną.

20 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Liuksemburge, 1999 m. balandžio 26 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

J. FISCHER

I PRIEDAS

BENDRIEJI REIKALAVIMAI VISŲ KLASIŲ SĄVARTYNAMS

1. **Vieta**

1.1. Parenkant sąvartyno vietą, būtina atsižvelgti į reikalavimus, susijusius su:

- a) atstumu nuo sąvartyno ribų iki gyvenamųjų ar poilsio vietų, vandens kelių ir telkinių, kitų žemės ūkio bei miesto vietovių;
- b) požeminių vandenų, jūros pakrančių ar saugomų gamtos teritorijomis, esančiomis tame rajone, kuriame yra sąvartynas;
- c) rajono geologinėmis ir hidrogeologinėmis sąlygomis;
- d) potvynių, žemės įgriuvų, nuošliaužų ar griūčių pavojumi rajone;
- e) gamtos ir kultūros paveldo apsauga rajone.

1.2. Sąvartyną gali būti leidžiama įrengti tik tuo atveju, jei numatomos sąvartyno vietos ypatybės pagal aukščiau nurodytus reikalavimus ir taikytinos koreguojamosios priemonės rodo, kad sąvartynas nekels rimto pavojaus aplinkai.

2. **Vandens kontrolė ir salvos tvarkymas**

Atsižvelgiant į sąvartyno ypatybes ir meteorologines sąlygas, būtina imtis atitinkamų priemonių:

- į sąvartyną patenkančiam kritulių vandeniui kontroliuoti,
- neleisti paviršiniam ir (arba) požeminiam vandeniui patekti į sąvartyne esančias atliekas,
- užterštam vandeniui ir salvai surinkti. Jei, įvertinus sąvartyno vietą ir jame šalinamas atliekas, atrodo, kad sąvartynas nekelia aplinkai galimo pavojaus, kompetentinga institucija gali nuspręsti šios nuostatos netaikyti,
- valyti iš sąvartyno surinktą užterštą vandenį ir salvą ir juos išleisti tik pagal nustatytus atitinkamus standartus.

Aukščiau pateiktos nuostatos gali būti netaikomos inertinių atliekų sąvartynams.

3. **Dirvožemio ir vandens apsauga**

3.1. Sąvartynas turi būti tokioje vietoje ir taip suprojektuotas, kad atitiktų dirvožemio, požeminio ir paviršinio vandens taršos prevencijos reikalavimus ir užtikrintų veiksmingą atliekų salvos surinkimą taip, kaip to reikalauja 2 skirsnio nuostatos. Dirvožemio, požeminio ir paviršinio vandens apsauga sąvartyno eksploatavimo/aktyviajame etape užtikrinama derinant geologinį barjerą su apatiniu sluoksniu, o pasyviajame etape (po uždarymo) — derinant geologinį barjerą su viršutiniu sluoksniu.

3.2. Geologinis barjeras nustatomas pagal tai, ar po sąvartynu ir jo apylinkėse esančios geologinės bei hidrogeologinės sąlygos pakankamai sušvelnina daromą poveikį, kad nekiltų grėsmė dirvožemiui ir požeminiam vandeniui.

Sąvartyno dugnas ir šonai turi būti iš mineralinio sluoksnio, kuris atitiktų laidumo ir storio reikalavimus, o jo bendras laidumo koeficientas (dirvožemio, požeminio ir paviršinio vandens apsaugos efektas) (K) būtų bent lygus žemiau nurodytiems dydžiams:

- pavojingų atliekų sąvartynuose: $K \leq 1,0 \times 10^{-9}$ m/s; storis ≥ 5 m,
- nepavojingų atliekų sąvartynuose: $K \leq 1,0 \times 10^{-9}$ m/s; storis ≥ 1 m,
- inertinių atliekų sąvartynuose: $K \leq 1,0 \times 10^{-7}$ m/s; storis ≥ 1 m.

m/s — metras per sekundę.

Kai natūralus geologinis barjeras neatitinka aukščiau nurodytų sąlygų, jį galima papildyti dirbtiniu būdu ir sutvirtinti kitais būdais, užtikrinančiais lygiavertę apsaugą. Dirbtiniu būdu sudarytas geologinis barjeras turi būti ne plonesnis kaip 0,5 metro.

- 3.3. Siekiant užtikrinti, kad sąvartyno dugne susirinktų tik minimalus salvos kiekis, be aukščiau aprašyto geologinio barjero būtina dar įrengti salvos surinkimo ir užsandarinimo sistemą pagal žemiau nurodytus principus:

Filtrato surinkimas ir dugno užsandarinimas

Sąvartyno kategorija	nepavojingų atliekų	pavojingų atliekų
Dirbtinis užsandarinimo sluoksnius	būtinai	būtinai
Drenažo sluoksnius $\geq 0,5$ m	būtinai	būtinai.

Inertinių atliekų sąvartynams ir aukščiau minėtų techninių priemonių charakteristikoms valstybės narės gali nustatyti bendruosius ir specifinius reikalavimus.

Jei, apsvarsčiusi galimą grėsmę aplinkai, kompetentinga institucija nustato, kad būtina neleisti susidaryti salvai, ji gali pareikalauti paviršiaus užsandarinimo. Paviršiaus užsandarinimo rekomendacijos:

Sąvartyno kategorija	nepavojingų atliekų	pavojingų atliekų
Dujų drenažo sluoksnius	būtinai	nebūtinai
Dirbtinis užsandarinimo sluoksnius	nebūtinai	būtinai
Nepralaidus mineralinis sluoksnius	būtinai	būtinai
Drenažo sluoksnius $> 0,5$ m	būtinai	būtinai
Viršutinė dirvožemio danga > 1 m	būtinai	būtinai.

- 3.4. Jei, remdamasi pavojaus aplinkai įvertinimu, ypač atsižvelgdama į Direktyvą 80/68/EEB⁽¹⁾, kompetentinga institucija pagal 2 skirsnio nuostatas („Vandens kontrolė ir salvos tvarkymas“) nusprendžia, kad salvą rinkti ir valyti nebūtina, arba jei nustatoma, kad sąvartynas dirvožemiui, požeminiam ir paviršiniam vandeniui nekeltų potencialios grėsmės, aukščiau pateiktus 3.2 ir 3.3 paragrafų reikalavimus galima atitinkamai sumažinti. Šiuos reikalavimus pritaikyti inertinių atliekų sąvartynams galima priėmus atitinkamus nacionalinius įstatymus.
- 3.5. Sąvartyno pralaidumo koeficiento nustatymo metodus, taikomus lauke ir visame sąvartyno plote, kuria ir tvirtina šios direktyvos 17 straipsnyje nurodytas komitetas.

4. Dujų kontrolė

- 4.1. Būtina imtis atitinkamų priemonių sąvartyno dujų kaupimuisi ir judėjimui kontroliuoti (III priedas).
- 4.2. Sąvartynų dujas būtina rinkti visuose sąvartynuose, kuriuose šalinamos biologiškai skaidomos atliekos, jas būtina išvalyti ir panaudoti. Jei surinktų dujų negalima panaudoti energijos gamybai, jos turi būti sudeginamos.
- 4.3. Kaip nurodyta 4.2 paragrafe, sąvartyno dujos turi būti renkamos, valomos ir panaudojamos taip, kad keltų kuo mažiau pavojaus aplinkai ir žmonių sveikatai.

⁽¹⁾ OL L 20, 1980 1 26, p. 43. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 91/692/EEB (OL L 377, 1991 12 31, p. 48).

5. Nepatogumai ir pavojai

Būtina imtis priemonių iki minimumo sumažinti sąvartyno keliamus nepatogumus ir pavojus dėl:

- skleidžiamų kvapų ir dulkių,
- vėjo nešiojamų medžiagų,
- triukšmo ir transporto,
- paukščių, parazitų ir vabzdžių,
- susidaranciu aerosolių,
- gaisrų.

Sąvartynas turi būti įrengtas taip, kad nešvarumai iš jo nepatektų į viešuosius kelius ir apylinkes.

6. Stabilumas

Atliekos sąvartyne turi būti kraunamos taip, kad būtų galima užtikrinti atliekų masės ir susijusių struktūrų stabilumą ir svarbiausia išvengti nuosliaužų. Kai statomas dirbtinis barjeras, būtina įsitikinti, kad geologinis substratas, atsižvelgiant į sąvartyno morfologiją, yra pakankamai stabilus ir nenusės, nes dėl to būtų pažeistas barjeras.

7. Aptvėrimas

Sąvartynas turi būti aptvertas, kad į jį nebūtų galima laisvai pateikti. Nedarbo valandomis vartai turi būti užrakinti. Kiekvieno sąvartyno kontrolės ir įvažiavimo sistema turi turėti priemonių programą, kuri leistų nustatyti sąvartyne neteisėtai išverstas atliekas ir tam užkirstų kelią.

II PRIEDAS

ATLIEKŲ PRIĖMIMO KRITERIJAI IR TVARKA

1. Įvadas

Šiame priede apibūdinama:

- bendrieji atliekų priėmimo į įvairių klasių sąvartynus principai. Šiais principais turi būti paremta būsimoji atliekų klasifikavimo tvarka,
- gairės, nusakančios preliminarią atliekų priėmimo tvarką, kurios reikia laikytis, kol bus priimta vienoda atliekų klasifikavimo ir priėmimo tvarka. Tokią tvarką kartu su atitinkama mėginių ėmimo tvarka nustatys šios direktyvos 16 straipsnyje minimas technikos komitetas. Technikos komitetas parengia kriterijus, pagal kuriuos tam tikras pavojingas atliekas būtų galima priimti į nepavojingų atliekų sąvartynus. Pagal tuos kriterijus turi būti ypač atsižvelgiama į tai, ar salva tokiose atliekose susidaro greitai, per vidutiniškai ilgą ar ilgą laikotarpį. Kriterijai turi būti parengti per dvejus metus nuo šios direktyvos įsigaliojimo. Technikos komitetas taip pat parengia kriterijus, pagal kuriuos atliekas būtų galima priimti į požemines saugyklas. Pagal tokius kriterijus turi būti ypač atsižvelgiama į tai, kad atliekos nereaguotų nei vienos su kitomis, nei su uoliena.

Šį darbą technikos komitetas privalo baigti per trejus metus nuo šios direktyvos įsigaliojimo ir jį atlikti atsižvelgdamas į šios direktyvos 1 straipsnyje išdėstytus tikslus, išskyrus kontrolės, mėginių ėmimo ir analizės metodų standartizavimo pasiūlymus ryšium su šios direktyvos priedais, kuriuos būtina priimti per dvejus metus nuo šios direktyvos įsigaliojimo.

2. Bendrieji principai

Būtina kuo tiksliau žinoti sąvartyne šalinamų atliekų sudėtį, salvos susidarymą ir jose vykstančius ilgalaikius procesus bei bendras jų ypatybes. Atliekų priėmimas į sąvartyną turi būti vykdomas remiantis pagal pobūdį ir kilmę nustatytų priimtinių ir nepriimtinių atliekų sąrašais, atliekų analizės metodais ir priimtinių atliekų ypatybėms nustatytomis ribinėmis vertėmis. Šioje direktyvoje apibūdinta būsimoji atliekų priėmimo tvarka turi kuo daugiau remtis standartizuotais atliekų analizės metodais ir priimtinių atliekų ypatybėms nustatytomis ribinėmis vertėmis.

Kol nėra dar apibrėžti tokie analizės metodai ir ribinės vertės, valstybės narės turėtų sudaryti bent nacionalinius kiekvienos klasės sąvartynuose priimtinių ar nepriimtinių atliekų sąrašus arba nustatyti kriterijus, pagal kuriuos atliekos įrašomos į tokius sąrašus. Kad atliekas būtų galima priimti tam tikros klasės sąvartyne, jos turi būti nurodytos atitinkamame nacionaliniame sąraše arba atitikti kriterijus, panašius į tuos, kuriais remiantis atliekos įrašomos į tokį sąrašą. Šiuos sąrašus arba lygiaverčius kriterijus ir analizės metodus bei ribines vertes būtina atsiųsti Komisijai per šešis mėnesius nuo tos dienos, kai ši direktyva bus perkelta į nacionalinius teisės aktus arba kai tik teisės aktai bus priimti nacionaliniu lygiu.

Šiais sąrašais arba priėmimo kriterijais turėtų būti remiamasi sudarant kiekvienam sąvartynui specifinius sąrašus, t. y. priimtinių atliekų, nurodytų leidime pagal šios direktyvos 9 straipsnį, sąrašus.

Kriterijai, pagal kuriuos sudaromi priimtinių atliekų tipiniai sąrašai arba į tam tikros klasės sąvartynus priimtinių atliekų sąrašai, gali remtis ir kitais įstatymais ir (arba) atliekų ypatybėmis.

Atliekų priėmimo į tam tikrus konkrečios klasės sąvartynus kriterijai turi būti nustatomi atsižvelgiant į:

- supančios aplinkos (ypač požeminio ir paviršinio vandens) apsaugą,
- aplinkos apsaugos sistemų (pavyzdžiui, sluoksnių ir salvos valymo sistemų) apsaugą,
- atliekų stabilizavimo pageidautinų procesų sąvartyne apsaugą,
- apsaugą nuo žmonių sveikatai keliamo pavojaus.

Atliekų savybėmis paremti kriterijai yra, pavyzdžiui, šie:

- reikalavimas žinoti visą atliekų sudėtį,

- organinių medžiagų kiekio atliekose apribojimai,
- atliekų organinių dalių biodegradavimo reikalavimai arba apribojimai,
- tam tikrų konkrečių potencialiai žalingų (pavojingų) sudedamųjų dalių kiekio apribojimai (ryšium su aukščiau minėtais apsaugos kriterijais),
- galimo ar tikėtino šalvos susidarymo iš tam tikrų potencialiai žalingų (pavojingų) sudedamųjų dalių apribojimai (ryšium su aukščiau minėtais apsaugos kriterijais),
- ekologiškai toksikologinės atliekų ir jų šalvos ypatybės.

Atliekų ypatybėmis paremti priėmimo kriterijai inertinių atliekų sąvartynams turi būti labai detalūs, nepavojingų atliekų sąvartynams jie gali būti mažiau detalūs, o pavojingų atliekų sąvartynams — dar mažiau detalūs, nes pastarųjų dviejų klasių sąvartynų lygis aplinkos apsaugos požiūriu yra aukštesnis.

3. Bendroji atliekų tyrimo ir priėmimo tvarka

Bendras atliekų apibūdinimas ir tyrimas turi remtis šiais trimis lygmenimis:

1 lygmuo: *Pagrindinis apibūdinimas.* Tai nuodugnus per trumpą ir ilgą laiką susidariusios šalvos ir (arba) būdingų atliekų ypatybių nustatymas standartizuotais analizės ir atliekų procesų tyrimo metodais.

2 lygmuo: *Atitikties bandymas.* Tai reguliarius paprastesniais standartizuotais analizės ir atliekų procesų tyrimo metodais vykdomas tikrinimas, ar atliekos atitinka leidime nustatytas sąlygas ir (arba) konkrečius pamatinius kriterijus. Atliekant tyrimus svarbiausias dėmesys kreipiamas į pagrindinius kintamuosius ir pagrindinio apibūdinimo metu nustatytus procesus.

3 lygmuo: *Patikra vietoje.* Tai greiti patikrinimo būdai patvirtinti, kad atliekos yra tos pačios, kurioms buvo taikytas atitikties bandymas ir kurios yra apibūdintos važtos dokumentuose. Tai gali būti tik vizualinis atliekų siuntos patikrinimas prieš jį išverčiant sąvartyne ar po to.

Kad tam tikrą atliekų rūšį būtų galima įrašyti į tipinį sąrašą, ją paprastai reikia apibūdinti 1 lygmeniu ir patikrinti pagal atitinkamus kriterijus. Kad tam tikra atliekų rūšis būtų palikta konkrečiam sąvartyno sąrašui, ji turi būti reguliariai (pavyzdžiui, kasmet) tikrinama 2 lygmeniu ir turi atitikti atitinkamus kriterijus. Kiekvieną prieš sąvartyno vartų atvežamą atliekų siuntą būtina patikrinti 3 lygmeniu.

Tam tikrų atliekų rūšių laikinai ar visą laiką galima netikrinti 1 lygmeniu. Taip galima daryti tais atvejais, kai tikrinimą atlikti nepraktiška, nėra atitinkamų tikrinimo procedūrų ir priėmimo kriterijų arba dėl tam tikrų didesnę teisinę galią turinčių teisės aktų.

4. Preliminarios atliekų priėmimo tvarkos gairės

Kol bus visiškai užbaigtas šis priedas, privalomas yra tik 3 lygmens tikrinimas, o 1 ir 2 lygmenys turi būti taikomi pagal galimybes. Šioje preliminarioje stadijoje atliekos priimamos tam tikros klasės sąvartyne, jei jos yra įrašytos į ribojantį nacionalinį ar konkrečiam tos klasės sąvartynui skirtą sąrašą arba atitinka kriterijus, panašius į tuos, kuriais remiantis toks sąrašas sudaromas.

Nustatant preliminarinius atliekų priėmimo į trijų pagrindinių klasių sąvartynus arba įrašymo į atitinkamus atliekų sąrašus kriterijus, galima vadovautis šiomis bendromis gairėmis.

Inertinių atliekų sąvartynai: į šį sąrašą gali būti įtrauktos tik inertinės atliekos, apibrėžtos 2 straipsnio e punkte.

Nepavojingų atliekų sąvartynai: į šiuose sąvartynuose šalintų atliekų sąrašą negali būti įtrauktos atliekų rūšys, kurioms taikoma Direktyva 91/689/EEB.

Pavojingų atliekų sąvartynai: pavojingų atliekų sąvartynams skirtame preliminariame sąrašui turėtų būti tik tos atliekų rūšys, kurioms taikoma Direktyva 91/689/EEB. Tačiau tokios atliekų rūšys neturėtų būti įtraukiamos į sąrašą iš anksto neapdorotos, jei jų bendras potencialiai pavojingų sudedamųjų dalių ir šalvos kiekis yra pakankamai didelis, kad keltų trumpalaikį pavojų darbuotojams ar aplinkai arba trukdytų atliekas pakankamai stabilizuoti per visą planuojamą sąvartyno tarnavimo laiką.

5. Atliekų mėginių ėmimas

Dėl nevienalyčio daugelio atliekų pobūdžio mėginių ėmimo metodika ir tipiskumas gali kelti rimtų problemų. Bus sudarytas Europos atliekų mėginių ėmimo standartas. Kol valstybės narės tą standartą patvirtins pagal šios direktyvos 17 straipsnį, jos gali taikyti nacionalinius standartus ir tvarką.

III PRIEDAS

KONTROLĖS IR MONITORINGO TVARKA SĄVARTYNO EKSPLOATACIJOS IR VĖLESNĖS
PRIEŽIŪROS ETAPAIS

1. Įvadas

Šio priedo tikslas — numatyti minimalią monitoringo tikrinimo tvarką:

- ar atliekos yra priimtos šalinti laikantis to sąvartyno kategorijai nustatytų kriterijų,
- ar sąvartyne procesai vyksta taip, kaip pageidautina,
- ar aplinkos apsaugos sistemos funkcionuoja taip, kaip turi funkcionuoti,
- ar laikomasi sąvartynui išduoto leidimo sąlygų.

2. Meteorologiniai duomenys

Atlikdamos savo prievolę teikti ataskaitas (15 straipsnis), valstybės narės turėtų teikti informaciją apie meteorologinių duomenų rinkimo būdą. Kaip tuos duomenis rinkti, sprendžia pačios valstybės narės (rinkimas vietoje, nacionalinis meteorologinis tinklas ir t. t.).

Kai valstybės narės nutaria, kad vandens balansas yra veiksmingas būdas įvertinti, ar sąvartyne renkasi salva, ar sąvartynas praleidžia skysčius, rekomenduojama tokius duomenis sąvartyno monitoringo arba artimiausioje meteorologinėje stotyje rinkti tol, kol kompetentinga institucija jų reikalauja pagal šios direktyvos 13 straipsnio c punktą.

	Eksploatacijos etapas	Vėlesnės priežiūros etapas
1.1. Kritulių kiekis	kasdien	kasdien, sudedant mėnesio duomenis
1.2. Temperatūra (min., maks., 14 val. VEL)	kasdien	mėnesio vidurkis
1.3. Vyraujanti vėjo kryptis ir greitis	kasdien	nereikalaujama
1.4. Garavimas (lizimetras) ⁽¹⁾	kasdien	kasdien, sudedant mėnesio duomenis
1.5. Oro drėgmė (14 val. VEL)	kasdien	mėnesio vidurkis

⁽¹⁾ Ar kitais tinkamais būdais.

3. Duomenys apie teršalų emisijas: vandens, salvos ir dujų kontrolė

Salvos ir paviršinio vandens, jei jų yra, mėginius reikia imti tipiskose vietose. Salvos mėginiai turi būti imami ir matuojami (kiekis ir sudėtis) atskirai kiekvienoje vietoje, kurioje salva išteka iš sąvartyno. Nuoroda: bendros mėginių ėmimo technologijos gairės, ISO 5667-2 (1991).

Paviršinį vandenį, jei jo yra, stebėti reikia ne mažiau kaip dviejose vietose: vienoje — aukščiau sąvartyno, kitoje — žemiau sąvartyno.

Dujų stebėjimo duomenys turi būti tipiški kiekvienam sąvartyno sektoriui. Mėginių ėmimo ir analizės dažnumas nurodytas žemiau pateiktoje lentelėje. Atliekant monitoringą būtina imti salvos ir vandens mėginius, tipiškus jų vidutinei sudėčiai.

Mėginių ėmimo dažnumą galima koreguoti pagal sąvartyne esančių atliekų morfologiją (seniai užkastos, užkastos ir t. t.). Tai turi būti nurodyta leidime.

	Eksplotacijos etapas	Vėlesnės priežiūros etapas ⁽³⁾
2.1. Salvos kiekis	kas mėnesį ⁽¹⁾ ⁽³⁾	kas šešis mėnesiuskas mėnesį
2.2. Salvos sudėtis ⁽²⁾	kas ketvirtį ⁽³⁾	kas šešis mėnesius
2.3. Paviršinio vandens kiekis ir sudėtis ⁽⁷⁾	kas ketvirtį ⁽³⁾	kas šešis mėnesius
2.4. Potencialios dujų išlakos ir atmosferos slėgis ⁽⁴⁾ (CH ₄ , CO ₂ , O ₂ , H ₂ S, H ₂ ir t. t.)	kas mėnesį ⁽³⁾ ⁽⁵⁾	kas šešis mėnesius ⁽⁶⁾

⁽¹⁾ Mėginių ėmimo dažnumą galima koreguoti priklausomai nuo sąvartyno atliekų morfologijos (seniai užkastos, užkastos ir t. t.). Tai turi būti nurodyta leidime.

⁽²⁾ Matuotini parametrai ir tirtinos medžiagos priklauso nuo atvežtų į sąvartyną atliekų sudėties; tokie parametrai ir medžiagos turi būti nurodyti leidime ir atspindėti atliekų filtrato susidarymo ypatybes.

⁽³⁾ Jei vertinimo duomenys rodo, kad dėl ilgesnių mėginių ėmimo intervalų efektyvumas nesumažėja, juos galima atitinkamai koreguoti. Bent kartą per metus būtina matuoti salvos laidumą.

⁽⁴⁾ Šie matavimai daugiausia susiję su organinių medžiagų kiekiu atliekose.

⁽⁵⁾ Reguliariai tikrinti CH₄, CO₂, O₂, o kitas dujas, jei reikia, pagal atliekų sąvartyne sudėtį, siekiant parodyti jų salvos susidarymo ypatybes.

⁽⁶⁾ Būtina reguliariai tikrinti, kaip veikia dujų ištraukimo sistema.

⁽⁷⁾ Remdamasi sąvartyno ypatybėmis, kompetentinga institucija gali nustatyti, kad šie matavimai yra nebūtinai, ir apie tai pranešti, kaip nurodyta šios direktyvos 15 straipsnyje.

2.1 ir 2.2 taikomi tik tuo atveju, kai renkasi atliekų salva (žr. I priedo 2 paragrafą).

4. Požeminio vandens apsauga

A. Mėginių ėmimas

Matavimus reikia atlikti taip, kad jie teiktų informaciją, ar išleidžiamos atliekos gali turėti įtakos požeminiam vandeniui: bent vienas matavimo taškas turi būti požeminio vandens įtekėjimo plote ir du — jo ištekėjimo plote. Remiantis konkrečia hidrogeologine apžvalga, arba tais atvejais, kai reikia anksti nustatyti, ar salva atsitiktinai nepatenka į požeminį vandenį, matavimo vietų skaičių galima didinti.

Prieš pradėdant sąvartynui veikti, būtina mėginius paimti bent trijose vietose, kad būtų galima nustatyti pamatines vertes vėlesniems mėginiams. Nuoroda: Požeminių vandenų mėginių ėmimas, ISO 5667, 11 dalis, 1993.

B. Monitoringas

Imamų mėginių matuotinus parametrus reikia nustatyti remiantis tikėtina salvos sudėtimi ir požeminio vandens kokybe atitinkamame plote. Pasirenkant tyrimo parametrus būtina atsižvelgti į požeminio vandens tekėjimą zonoje. Nustatant parametrus galima nurodyti ir indikacinius parametrus, kad būtų galima anksti nustatyti vandens kokybės pokyčius ⁽¹⁾.

	Eksplotacijos etapas	Vėlesnės priežiūros etapas
Požeminio vandens lygis	kas šešis mėnesius ⁽¹⁾	kas šešis mėnesius ⁽¹⁾
Požeminio vandens sudėtis	dažnumas priklauso nuo konkretaus sąvartyno ⁽²⁾ ⁽³⁾	dažnumas priklauso nuo konkretaus sąvartyno ⁽²⁾ ⁽³⁾

⁽¹⁾ Jei požeminių vandenų lygis svyruoja, tirti reikia dažniau.

⁽²⁾ Jei pasiekiamas kritinis lygis, tyrimų dažnumas turi priklausyti nuo galimybės imtis korekcinį veiksmų tarp dviejų mėginių ėmimo, t. y. dažnumą reikia nustatyti pagal tai, koks yra ir kaip vertinamas požeminio vandens tėkmės greitis.

⁽³⁾ Kai pasiekiamas kritinis lygis (žr. C), būtina patikrinti kartojant mėginius. Kai patvirtinama, kad toks lygis tikrai pasiekta, reikia pradėti vykdyti ypatingų aplinkybių planą (nurodytą leidime).

⁽¹⁾ Rekomenduojami parametrai: pH, TOC, fenoliai, sunkieji metalai, AS, nafta/angliavandeniliai.

C. *Kritiniai lygiai*

Kai požeminio vandens mėginio analizė rodo, kad vandens kokybė gerokai pakenkta, būtina konstatuoti, kad smarkiai pakenkta aplinkai, kaip minima šios direktyvos 12 ir 13 straipsniuose. Kritinis lygis nustatomas atsižvelgiant į sąvartyno vietovėje esančias konkrečias hidrogeologines struktūras ir požeminio vandens kokybę. Jei įmanoma, kritinis lygis visuomet turi būti nurodomas leidime.

Stebėjimus būtina vertinti taikant kontrolinius grafikus su nustatytais kontrolinėmis taisyklėmis ir lygiais kiekvienam nuolydyje esančiam gręžiniui. Kontroliniai lygiai turi būti nustatomi pagal tos vietos požeminio vandens kokybės svyravimus.

5. **Sąvartyno topografija: fiziniai sąvartyno duomenys**

	Eksplatacijos etapas	Vėlesnės priežiūros etapas
5.1. Sąvartyno fizinė struktūra ir sudėtis ⁽¹⁾	kasmet	
5.2. Sąvartyno fizinio lygio nusėdimas	kasmet	kasmetiniai matavimai

⁽¹⁾ Sąvartyno būklės plano duomenys: atliekomis padengtas plotas, atliekų kiekis ir sudėtis, atliekų šalinimo sąvartyne būdai, kada atliekos atvežamos ir kiek laiko laikomos, neužpildytų sąvartyno pajėgumų apskaičiavimai.